

TORONTÁI

Ára	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilnyeva (Zépolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 201 Kiadóhivatal 21	Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Égész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	1
Din	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Hirdetések díjszabás szerint	Din
			Megjelenik naponta délután	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Radicsnak a kormányba való belépése befejezett dolog.

Beograd, okt. 8.

Radics Szeptán tegnapi kihallgatása után érinkezésbe lépett Szta-nojevity Áca radikális pártvezérrel és Zsivkovity Ljubával, a radikális-párt elnökével, akikkel hosszabb ideig tanácskozott. Radics beográdi tartózkodása alatt még néhány pártvezérrel fog tanácskozni

Bár kihallgatása után Radics rögtön nyilatkozott a sajtónak az audiencia lefolyásáról, mégis ugy-latszük szükségeseknek láta, hogy délután 6 órakor egy sajtókonfere-n-ciát hívjon egybe, ahol kimerítően nyilatkozott a napi kérdésekről.

A genfi konferencia menetéről beszélve kijelentette, hogy a külföldön mindenfelé igen jó hatást tett és mély benyomást keltett a szerb-horvát megegyezés ügye, mely után a kisentente egységes fellépése teljes biztosítéka Középeurópa konszolidációjának.

Ennek a hatását láttam a törököknél, de főleg a bolgár delegáció-

nál, amelynek elnökével, Cankovval hosszabb ideig beszélgettem is. Cankov kijelentette, hogy

Bulgáriában nincs ma egy párt sem, egy politikai csoport sem, amely a szerb-horvát megegyezés után ne látná be, hogy szükséges az SHS államhoz való közeledés olyan áron is, hogy Makedoniát csak mint szerb tartományt emle-gessék.

Beszélt még Radics ezután a ki-egyezés hatásáról Lengyelországban, Csehországban és Albániában.

Ezzel együtt említette meg, hogy a király tekintélye külföldön öríd-sít nőtt, mert mint igazi demo-krata uralkodó, kiegyenlítette or-szága népeinek ellentéteit mind-amellett, hogy fölötte maradt állan-dóan a napi politikának

A belpolitikáról beszélve Radics egyebek között a kivándorlás kér-dését is érintette, amelyet ugy-akarna megszüntetni, hogy a külügy-minisztérium mellett egy külön osz-

tályt állitana föl a kivándorlás kér-désének beható tanulmányozására és megszüntetésére.

A tisztviselőkérdésre nézve beje-lentette, hogy igen energikusan fog-nak eljárni azon tisztviselők ellen, akik tulteszik magukat az alkotmá-nyon, törvényeken és parlamenten.

Végül a kormányrekonstrukció kérdéséről beszélve kijelentette, hogy ez teljesen Pasity dolga, aki haza-érkezte után ezt el is fogja intézni.

Ami személyes ügyemet illeti — mondotta Radics — a kormányba való belépésem befejezett dolog. Pasity miniszterelnök elutazása előtt dr. Nincesity külügyminiszter útján közölte velem, hogy bekerü-lök a kormányba. Most már csak ennek az ügynek a formalitásai várnak elintézésre. Nekem azon-ban egészen mellékes, hogy ukáz-zal neveznek-e ki, fő az, hogy tel-jesíthessem a kormányban hivatá-somat, mint a kormányelnök he-lyettese.

Görögországban restaurálják a királyságot.

Athén, okt. 8.

A kormány helyzete és vele együtt a köztársasági államformáé napról-napra gyöngül. Konstantin király hívei mindenfelé egyre nagyobb teret

nyernek, úgy hogy a monarchia restaurálása már csak igen rövid idő kérdése.

A helyzetre jellemző, hogy Pan-galosz tábornok kénytelen volt egy

kiáltványt kiadni, amelyben meg-nyugatja a nemzetet, hogyha a nép többsége a monarchia visszaállitása mellett döntene, ugy haldéktala-nul vissza fogja a királyságot állitani.

A mossuli kérdés — török megvilágításban

Konstantinápoly, okt. 8.

Tevfik Rusdi bej, török külügy-miniszter, Törökország genfi kikül-döttje, Konstantinápolyon átutazóban nyilatkozott a mossuli kérdéstről. Előbb a tárgyalások előzményeit is-mertette, majd áttért Anglia újabb követeléseire, amelyek teljesíthet-tenek voltak és elzárták a megegye-zés útját.

Nagy-Britannia nem akart keve-sebbet, mint elzárni a Perzsia és Törökország közötti utat — mon-dotta Tevfik. A két ország közé a britt Kurdisztániát ékelték volna,

melyek révén mindkét szomszédos államra nyomást gyakorolhatnának. A követelés homlokterében impe-riálista törekvések állanak, bár je-lentős a petróleumérdekelttség sze-repe is. A mossuli kérdés — bár-mennyire hihetetlennek hangzik, kapcsolatos a bakui petróleumfor-rásokkal, amelyekről Angliát csak egy lépés választja el.

Törökország a történetek dacára megörzi nyugalmát. A kormány min-den nagyobb izgalom nélkül várja a népszövetség döntését, mert maga mögött érzi a nép zárt sorait.

Davidovity a belügyminiszternél.

Beograd, okt. 8.

Davidovity Ljuba, dr. Kumanudi Koszta és Sumenkovity Ilija demo-krata képviselőkkel felkereste tegnapi Makszimovity Bozso belügyminisz-tert, aki előtt feltárta a délszerbiai állapotokat. A pártvezér kijelentette, hogy a hatóságok jobb ügyhöz méltó buzgalommal üldözik a demokrata-párt híveit, akik hiába fordulnak jogorvoslásért a felsőbb közigazga-tási hatóságokhoz. Jellemző példának elmondotta, hogy néhány községben a képviselőtestület demokrata tagjai lemondani kényszerültek tisztségük-ről a hatóságok nyomása követke-zésében, ahol pedig önszántukból nem távoztak, felmentették őket. Végül

Davidovity és két képviselőtársa, megkérte a minisztert, hogy az elő-terjesztett panaszok alapján indítson szigorú vizsgálatot, a bűnös tisztvise-lőkkel szemben pedig a törvény bü-n-tető rendelkezései szerint járjon el.

A csehszlovák parlamentet rövidesen feloszlatják.

Prága, okt. 8.

A kormánykoalíció kebelében hova-tovább oly nagyok az ellenté-tek, hogy a munkaprogramm letár-gyalása már komoly akadályokba ütközik.

Valószínű épen ezért, hogy a par-lamentet már október 16-án fel-oszlatják és az új választásokat november 15-ikére írják ki.

Alfonz király a marokkói háborúról.

Madrid, okt. 8.

A Daily Express XIII. Alfonz spa-nyol király nyilatkozatát közli a riff kabil háborúról.

Alfonz többek között elmondotta, hogy Marokkó az izlám kulcsa. Abd el Krim a kelet kulturálatlanságával és vadságával döngeti innen a nyugat kapuit. A riffek háboruja több két európai állam háborujánál, mert kísérletet jelent, törekvést a nyugat hatalmának letörésére. A marokkói hadszíntéren Franciaország, Olasz-ország és Spanyolország létkérdése dől el.

A hadviselés — folytatta érdekes nyilatkozatát a spanyol uralkodó — naponta egy millió pesába kerül Spanyolországnak, ami azt jelenti, hogy az amugy is szegény államnak egy millió pesával kevesebbet lehet fordítania szociális és kereskedelmi szükségletekre.

Radics Szeptán Topolán.

Beograd, okt. 8.

Radics Szeptán a feleségével, Macsek és Kovacevics képviselőkkel ma Topolára utazott, ahol meg-koszoruzta néhai Petár király sírját.

Beogradban még mindig élénken kommentálják a horvát pártvezér tegnapi nyilatkozatát, amelyben ki-jelenti, hogy a kormányba való be-lépése befejezett ténynek tekinthető.

TÖZSDE

Október 8.

Zürich. Berlin 123 4/5, Budapest 72 4/5, Newyork 518 1/2, Milánó 208 5/8, Prága 153 7/8, Wien 73 1/2, Varsó 87, Szófia 378 3/4, Bukarest 250, Beograd 918 3/4, London 2511 1/2, Páris 2395.

Budapest. Buza 365, rozs 252 1/2, takarmányárpa 270, sörárpa 360, zab 260, tengeri 282, korpá 172 1/2.

A kereskedelmi alkalmazottak utcai tüntetést terveznek.

Ujabb küldöttséget menesztettek a város vezetéséhez.

Becskerek, okt. 8.

A becskerei kereskedelmi alkalmazottak egyesülete tegnap este nyolc órakor népes ülést tartott a „Klub”-kávéházban Rákity Lára elnöke alatt.

A megjelentek üdvözlése után Rákity elnök hosszabb beszédben a vasárnapi munkaszünet kivívásának történetét ismertette, majd kitért a városi tanács legutóbbi határozatára, amelyel a nehezen kiküzdött és törvényerőre emelkedett jog tényleges gyakorlását komolyan veszélyezteti. Hódy János éles hangon bírálta a tanács döntését és javasolta, hogy az alkalmazottak, vasárnaponként ne dolgozzanak, illetve ne menjenek be az üzletbe. Zsivánovity Gavra ugyancsak a vasárnapi munkaszünet megóvása mellett foglalt erélyes állást és kérte a megjelenőket, hogy szerezzenek érvényt a törvény rendelkezésének. Hozzájárult Hódy indítványához, de kiegészítette a javaslatot azzal, hogy a határozat további érvényben tartása esetén, rendezzenek utcai tüntetéseket, vonuljanak a nyitva levő üzletek elé és tüntetessenek tulajdonosaik ellen.

Az ülés végül elhatározta, hogy újabb kísérletet tesz a városi tanács korábbi határozatának megmáskítására. Határozati javaslatot fogadott el, amelyben újlag kéri Becskerek város vezetését, hogy a vasárnapi piaci napot törölje el és rendelje el az üzletek zárva tartását.

A százhatvan aláírással ellátott határozati javaslatot ma délelőtt adta át a város vezetésének Rákity Lára, a kereskedelmi alkalmazottak egyesületének elnöke, Zsivánovity Gavra a szaktanács titkára és Jankovity munkáskamarai titkár. A három kiküldött szóbelileg is ismertette a kereskedelmi alkalmazottak kívánságát.

Tömeges betörések Kikindán.

Kikinda, okt. 8.

Közölte a „Torontál”, hogy két héttel ezelőtt betörők álkulcsok segítségével kinyitották Desser Zoltán vásár-utcai gabonakereskedő üzletét és az irodájában levő wertheimkasszát lakatosszerszámokkal furni kezdték, de sokáig nem nem volt türelmük, mert sehogysem tudták a helyes utat eltalálni és néhány láb- és kéznyom hátrahagyása után eltávoztak.

Szombatról vasárnapra virradó éjjelen pedig Messinger József és Fiai főtéri fűszernagykereskedésébe látogattak be a betörők, hol ismét a kasszán kísérleteztek. Eredményt itt sem tudtak elérni, minden furás hiábavaló volt, mert a páncélsekrény ellentállott nekik. De pénz helyett elvittek néhány ezer dinár értékű árut, selyemharisnyákat, cernát stb. A rendőrség nyomában ott volt és Steiner Béla szakértővel felnyitatta a kasszát, hol hiányt nem konstataáltak.

Az elmúlt éjjel valószínűleg ugyanez a jól szervezett és felszerelt betörőcsoport Grifatong Péter üvegnagykereskedőnél akart vizitálni, de rajtavesztettek volna, mert Grifatong két házikutyája oly nagy zajt csapott, úgy hogy mire a házbeli felébredtek, a betörők a szomszédos kaput álkulccsal kinyitva odébb álltak. A rendőrség széleskörű nyomozást indít mindhárom ügyben.

Luther és Briand találkoztak Afkanóban.

Locarno, okt. 8.

A mai nap legfontosabb eseménye Luther kancellár és Briand külügyminiszter találkozója, amely a Locarno melletti Afkano falucskában ment végbe. A két államférfi találkozását titokban akarták tartani, minthogy azonban Afkanóban felismerték őket, hivatalos helyről is elismerték, hogy köztük tolmács nélküli beszélgetés folyt le, amely mintegy háromnegyed óráig tartott.

Briand a beszélgetésről, amely négyszemközt folyt le, megjegyezte, hogy alkalma volt meggyőződni Luther kancellár legjobb szándékairól és végtelenül örül a találkozás őszinte közvetlen lefolyásán.

Luther kancellár kijelentette, hogy örült, hogy a legfontosabb problémákat módja volt a francia külügyminiszterrel négyszemközt megtárgyalni.

Végső fokon hat évi fegyházra ítélték Sztokov Mózeset.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Noviszád, okt. 8.

A noviszádi semmitőszék tegnap foglalkozott Sztokov Mózes, volt bácskai alispán és Arsenievity Nikola vármegyei főjegyző bűnjével. Mindketten a baranyai kiűrités alkalomával és azután is súlyos visszaéléseket követtek el, amelyekkel érzékenyen megkárosították a vármegyét. Az elsőfoku bíróság hat esztendei fegyházra ítélte Sztokov Mózeset,

Arsenievityet pedig másfél évi börtönre. A tábla jelentősen leszálította a büntetést és így nagy érdek lődéssel várták a legfelsőbb fórum döntését.

A semmitőszék teljes egészében az elsőfoku ítéletet hagyta jóvá és megküldötte határozatát Szomborba, hogy az államügyészség megkezdhesse a büntetés végrehajtását.

A becskerei gabonakereskedők akciója a raktárházi díjtételek leszállítására.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, okt. 8.

Becskerek egyike a legnagyobb gabonakereskedelmi centrumoknak államunkban, határozottan azonban a legnagyobb gabonátrakási állomása, mert ideérkezik a legtöbb gabona a Bánátot behálózó vasutakon, itt rakják át a gabonát hajókba és a Bégán át kerül az egész bánáti ekszportfelesleg kivitelre. Ezt a nagy forgalmat mindeddig az itteni raktárházaknál bonyolították le a gabonakereskedők. A raktárházakat, melyek a Begej állomással szemben fekszenek, még jóval a háboru előtt építették. A gabonakereskedők mindég szívesen bonyolították itt le egész forgalmukat és csak kivételesen került sor arra, hogy a város belterületére hozták be a vasuton érkező gabonát.

Jelenleg az itteni raktárház díjtételei már olyan magasak, hogy a helybeli gabonakereskedők kénytelenek voltak ismételten tanácskozni arról, miképen lehetne módot találni ezeknek a mai időknek már egyáltalában meg nem felelő és elbírhatatlan díjtételeknek leszállítására. A raktárházak igazgatósága azonban nem tunusított kellő megértést és ennek folytán nyílt konfliktusra került a sor a gabonakereskedők és a raktárházak között. A háboru befejezése utáni időkben a gabonáért a raktárházi díjtételeket elbirta, a mostani nehéz viszonyok nyomása következtében azonban mindinkább nyilvánvalóvá vált, hogy a raktárházi díjak túlmagasak és ezeket sem az áru, sem a fogyasztó nem bírja el. Nagyon érdekes megjegyezni, hogy a raktárházi díjtételek, amelyek csupán a vasutról a hajóba vagy raktárba való rakodást jelentik, sok esetben többet tesznek ki, mint az egész vasuti fuvar. Szinte hihetetlenül hangzik, de kétségtelen, hogy az itteni átrakás, illetve tároltatás néha 7 dinártól 10 dinárig drágítja az árut, holott az átrakási költség más átrakódó

állomásokon, mint például Pancsevó, Kubin, vagy Noviszád 2—3, sőt néha csak egy dinárt tesz ki.

Ilyen körülmények közt az itteni gabonakereskedők kénytelenek voltak már hosszabb idő óta küldeményeik egy részét Pancsevó, Kubin vagy Novibecsejre dirigálni.

Minthogy ilyen módon sem tudtak még a raktárházaknál engedményeket elérni, a gabonakereskedők végérvényesen elhatározták, hogy a raktárházakat elfogják kerülni, miután nem láttak lehetőséget, hogy annak igazgatóságával a mostani viszonyoknak megfelelő megállapodást létesíthessenek. Ennek következtében egyes nagyobb gabonakereskedők raktáraikat már fel is mondták, megfelelő raktárakat szerettek maguknak a város belterületen, sőt egyes cégek saját járműveikkel fuvaroztatják már a vasuton érkező gabonát a városban levő hajójukhoz és raktáraikba.

Természetes, hogy ez csak kezdete a gabonakereskedők akciójának, melyet a legközelebbiban akarunk végrehajtani és valószínűleg sor fog kerülni arra is, hogy idővel egy konkurrens vállalkozás fog épülni, ahol Becskerek óriási gabonaforgalmát a modern követelményeknek megfelelően és mindenestre olcsóbban fogják lebonyolítani.

A város szempontjából egy sajnálatos dolgot kell felemlíteni. Az itteni rendkívüli nagy gabonaforgalom eddig mindég csak előnyére vált a városnak, most azonban a raktárházak rendkívüli nagy és mindenestre indokolatlanul magas díjtételei lényegesen csökkentik a város forgalmát, miáltal a forgalom nagy része, mint azt már fent említettük, más átrakódó állomásokra terelődik át és éppen ezért a városnak is érdeke lett volna, hogy a raktárház leszállítsa díjtételeit, mert ezzel elejét lehetett volna venni annak, hogy Becskerek elveszítse gabonaforgalmának jelentékeny részét.

HIREK

— okt. 8.

A közigazgatási bizottság ülése. Torontál-Temesmegye közigazgatási bizottsága folyó hó tizenhatodikán, délelőtt kilenc órakor ülést tart a megyeháza kistermében. Tárgysorozatán egyetlen pont szerepel, az utalpap 1926. évi költségvetése. Közvetlenül a közigazgatási bizottság után összeül az állandó választmány is, amely a házialap 1926. évi költségvetését tárgyalja le. Az ülés befejezése után a nyugdíj-választmány ülésezik. Előbb a vármegyei tisztviselők, majd a községi jegyzők nyugdíj ügyeit intézik el.

Uj járási tanfelügyelők a Bácskában. A közoktatásügyi minisztérium Vilovszki Emilt, a kovacsikai járás tanfelügyelőjét felmentette és helyébe Piperszki Vukasin eddigi börtöni tanítót nevezte ki. Prekajszki Petár szentai járási tanfelügyelőt ugyancsak felmentette állásától és helyét Popovity Radivoj adai tanítóval töltötte be. A Mocity Milan kikindai járási tanfelügyelő felmentésével megüresedett állást Markovity Novák kikindai tanító nyerte el. Végül a most szervezett novibecseji járás tanfelügyelősége élére Csipnity Zsárkot nevezte ki.

Párisi művészek becskerei hangversenye. A párisi művészek becskerei hangversenye iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A hangversenyt látogató közönség meleg érdeklődése remélhetőleg még fokozódni fog, mert hiszen ritka alkalom kínálkozik október 12-én, megismerkedhet a hallgató a francia dalköltészet legszebb alkotásaival, melyeket két igen neves francia művész, Lucien de Flagny zongoraművész és William Gwin tenorista, a francia zenei élet és énekművészet két kiváló reprezentánsa fog előadni. Rendkívül érdekes zenetörténeti előadás nyitja meg az estély gazdag műsorát és ezt a francia dalköltészet legszebb alkotásaival élénkíti. A 15-ik századtól kezdődőleg bemutatják a legújabb korig a katonanóták gyöngyeit részben ének, részben zongoraszámokban. A hangverseny a „Kaszinó” nagytermében lesz október 12-ikén. Jegyek már kaphatók Mangold L. könyvkereskedésében. Hangverseny után a francia—jugoszláv klub a vendégművészek tiszteletére közös vacsorát rendez, amelyre jelentkezni lehet a klub helyiségében vagy a „Torontál” kiadóhivatalában.

Vizsgálat a diáksztrájk ügyében. Mint tegnapi számunkban megírtuk, Becskerekre érkezett Kangrga Jován közoktatásügyi miniszteriumi inspektor, hogy a minisztérium megbízásából vizsgálatot folytasson le a diáksztrájk ügyében. Kangrga inspektor ma délelőtt látogatást tett a gimnázium szerb tagozatának nyolcadik osztályában. Munkásságát előreláthatólag még ma befejezi és visszatér Beogradba. Itt említjük meg, hogy az egyik szubotícai reggeli lapnak az a híre, hogy Jovánovity Bora gimnáziumi tanárt, a kinos iskolai börtány szereplőjét felfüggesztették állásától, alaptalan. Jovánovity ma szabadságáról visszatért és újra megkezdte a tanítást.

Az éhségstrájkoló kommunista agitátorok. Budapestről jelentik, hogy Rákosi Mátyás, Weinberger Zoltán és Hamman Kató, az elfogott kommunista agitátorok éhségstrájkja még egyre tart. A fogház felügyelősége elrendelte mesterséges táplálásukat.

LC
kártyos és
Régi és
elvallaj
esőbb ár
rűbbtől
rangu mi

Uti
b
24 óra
a „MEI
Veliki
Állandó

jó állapot
boroshor
V. Becs

Eg
Mig
rő
ju
Gilde V
Pe

Lak
s
a
Velikibe

Há
Velikibe

Kiud
nyug. var
felülvize
eredő 1
(hiányok)

Ha
ugy lát
mely sz
abonens
rendü i
játsszik.

S tt akor atza
K

Eljegyzés. Krumenacker Ferenc nyug. pénzügyi főtanácsos leányát, Rózsikát eljegyezte Ambrózy József vaskereskedő.

Beograd megszállásának tizedik évfordulója. Beograd város tanácsa ma hirdetményt adott ki, amelyben felhívja a lakosságot, hogy üljék meg kegyelettel október 14-ikét, Beograd megszállásának tizedik évfordulóját, amikor a szerb csapatok hosszas küzdelem árán feladták a fővárost. A nagy harcokban a szerb csapatok valamennyi katonája elesett. A hősi halált halt védők lelkiüdvéért gyászistentisztelet lesz és a hálás város lakossága az ő emlékükné szenteli e napot.

Szabályozzák az újságírók helyzetét a kiadókkal szemben. Beogradból jelentik: A jugoszláv újságíróegyesület központi szervezetének megbízásából egy vezetőségi tag kereste fel tegnap Szrskity Milán törvényegységesítő minisztert, akinél a sajtótörvényhez pótlólag kiadandó rendelet iránt érdeklődött, amely a hírlapírók anyagi helyzetét fogja szabályozni. A régi sajtótörvény tudvalevőleg hosszú lejáratu felmondási időt állapított meg, ami az új törvényből kimaradt. Az újságíróegyesület a felmondás szabályozásán kívül a fizetésnek és általában a munkatársaknak a kiadóval szembeni helyzetének rendezését kérte, aminek a törvényegységesítő miniszter annak idején helyt is adott. A miniszter az újságírók megbízottjának kijelentette, hogy rövidesen ankét-re hívja össze a laptulajdonosok és újságírók megbízottait, akikkel részletes tervezetet dolgoz ki. A sajtótörvényhez fűzött rendelet, Szrskity szerint, legkésőbb január elsejéig életbe lép.

Varázskeringő. A szerb jótékony négyzet javára rendezett Varázskeringő című 3 felvonásos operett első előadása ma este lesz. Az operettet 9., 10. és 11. éjén megismétlik. Az előadás iránt osztatlan érdeklődés nyilvánul meg az egész városban, amely szeretettel várja a szerb operette műkedvelők első szereplését.

Az esküdt és a bíró háborúja. Ma délelőtt egy községi esküdt állott a becskerekai törvényszék büntető tanácsa előtt azzal vádoltan, hogy Lukinoszalon (Lukácsfalván) szóváltása támadt Palfy István bírót, akinek a vita hevében le tépte mellényét és a testét összekarmolta. A bíróság könnyű testi sértésben találta bűnösnek Fodor Istvánt és hét napi fogházra ítélte.

A sátoros ünnep befejező napjai péntek este kezdődnek. Az istentisztelet pénteken reggel (Hosáno Rabbó) 6, este negyed 6 órakor, szombaton délelőtt fél 10 órakor, szombaton este fél hat órakor és vasárnap délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. Szombaton délelőtt Maskir (a halottakról való megemlékezés) és hitszónoklat is lesz. Szombaton este és vasárnap délelőtt, a Tóra örömnapiján, körmenet lesz a templomban a tóratekerécséssel.

Öngyilkos fiatalasszony. Kikindáról jelentik: Zsivánky Milorád jó módú szabó fiatal felesége régóta súlyos epeköbántalmakban szenved és a kórházban, hol utóbbi időben kezelték, sem nyújthattak segítséget az előrehaladott betegség ellen. A szerencsétlen beteg egy elkésredett pillanatban zsirszódát ivott és bár az orvos gyomormosást alkalmazott, Zsivánkyt nem lehetett megmenteni. Két órára rá meghalt.

Készülődések a nagy főtárgyalásra.

A hónap végén vagy november elején tárgyalják Relity Julka bűnügyét.

Becskekerek, okt. 8.

A múlt év májusában szenzációs bűnügyről rántotta le a leplet, a becskerekai rendőrség. Megállapította, hogy egy becskerekai asszony mérgezte férjét és mostoha fiát.

A súlyos bűnnel gyanúsított asszony: Relity Julka, 1923-ban jutott özvegységre, amikor is a férje, Relity Nikola, akivel a Zsitni (Gabona) téren jömeneteli szabósága volt, váratlanul meghalt. Az erős fizikumu férfi mindössze nyolc napig nyomta az ágyat, legutolsó nap hirtelen rosszul lett és röviddel utána meghalt. Fia, Relity Milivoj 1923. év szeptemberében beiratkozott a kereskedelmi felső osztályába és már akkor hangoztatta diaktársai előtt, hogy az érettségi letétele után megnősül és az elhalt apjától öröklött pénzen megkísérli boldogulását. Két hét múlva kivonult az osztálya temetésére.

A lappangó vád tápot nyert a fiu hirtelen halálával, az óvatos suttogás hangos beszéddé vált, a népszája vizsgálatot követelt. A múlt év februárjában bizottság szállt ki a Pasityeva (Tomaseváci) utcai temetőbe, ahol ekszhumálta Relity Milivoj holttestét. Két héttel utóbb ugyanez történt Relity Nikolaéval is. A vegytani intézet, melynek a gyomor és bélrészeket beküldötték, megállapította, hogy a szerencsétlen apa és fiu mérgezés folytán halt meg.

A megdöbbentő eredmény arra ösztönözte a hatóságokat, hogy teljes részletességgel kiterjessék a vizsgálatot a kettős mérgezéssel gyanúsított asszony előéletére. Mivel alapos gyanúok merültek fel arra nézve, hogy első férje Keglovity Maca perlezi vendéglős, aki 1914 január 22-én halt meg, is hasonló körülmények között pusztult el, az ügyészség elrendeite ennek a holttestnek ekszhumálását is, ami a múlt év decemberében történt meg. A beogradai vegytani intézet vizsgálata ezuttal a rendesnél hosszabb ideig tartott, de végre mégis csak elkezdült munkájával és megállapította, hogy a vendéglős is mérgezés áldozata lett.

Ilyen előzmények után méginkább terjedt a gyanu. A bűnügyi hatóság körében felmerült az a gyanu, hogy Relity Julka 1915-ben elhalt leányát, Keglovity Szófiát és a később

elhunyt fiát, Relity Borivojt is mérgezte. A kilenc éves korában elhalt leány holttestét megtalálták és ekszhumálták, a tizenegy éves fiu tetemét azonban nem tudták feltalálni. A vegytani intézet ilyenformán csak a leányról állapíthatta meg, hogy gyilkos mérgezés folytán pusztult el, míg a fiunál megmaradt a valószínűség labilis gyanuja.

A pusztító mérge minden esetben az arzén volt. Tudvalevőleg minden emberi testben van arzén tartalom és ennek mennyisége jó részt a táplálkozás módjától, illetve minőségétől függ. A vizsgálat feladata kimutatni, hogy a három illetve négy elhalt egyén testében több az arzén mint más élő, illetve természetes halállal kimúlt emberben. Kétségtelen, hogy a vegytani intézet lelkiismeretes és alapos vizsgálatának pozitív és határozott eredménye súlyos érv és számottevő bizonyíték, mindazonáltal a vizsgálatnak, a birtokában lévő, kétségkívül értékes adatokon kívül nagy anyagot kell felhalmoznia a főtárgyalásra, amely előreláthatólag országos érdekességű esemény lesz. A bűnügy bonyolultságát mutatja, hogy közel másfél esztendeje tart a gyanúsított vizsgálati fogsága és a tizen-nyolc hónap óta csaknem szüntelenül folyik a vizsgálat. Hir szerint szó van új orvosszakértők meghallgatásáról is, akiknek véleménye sokban megerősíthetné a vegytani intézet állításait. Eredetileg október elejére tervezték a főtárgyalást, október elejét azonban már túlhaladtuk és még semmi jele annak, hogy az ügy megérett volna a bírósági munkára. A vizsgálat jelen pillanatban még folyik és előreláthatólag néhány hétig tart. Nincs kizárva, hogy a hónap végére vagy a jövő hó elejére elkészül a vádirat és kitűzhető a főtárgyalás, amelyen a súlyos váddal gyanúsított asszony felett el fog hangzani a független bíróság higgadt mérlegeléssel, a tényállás tárgyilagosa megírásával hozott ítélete.

Az érdeklődés kétségkívül óriási lesz és a cukorgyári bűnpör tárgyalásánál is nagyobbak ígérkeznek. A védelemnek és a vád képviselőinek egyaránt nehéz munkát fog jelenteni és így érthető, hogy a készülődés mindkét részről alapos és hosszadalmas.

Hétfőn indul a bácskai zarándoklat Rómába. Elkészült immár a római zarándoklat végleges terve. Eszerint egy a harmadik osztályu, mint a lukszus zarándoklat résztvevői október hó 12-én, hétfőn este 7 óra 50 perckor indulnak Szubotáról. Mindazok tehát, akik jelentkeztek akármelyik csoportba, hétfőn este 7 órakor már legyenek a Szubotai állomáson és ott a fehér karszalagos rendezők várni fogják.

Akik a zarándoklat vezetésétől kifejezetten külön engedélyt kaptak, azok más állomáson is csatlakozhatnak a zarándokvonathoz. Akik Szomborban szállnak fel erre a vonatra este fél 10 órakor, azok váltsák meg a gyorsvonati vasuti jegyet Rakekig (nem Susáig).

Akik Szubotára jönnek be és innen indulnak, azok közül senkise váltsón jegyet a szubotai állomáson, mert erről a vezetés gondoskodik.

Ingyen kap ötvenezer dinár biztosítást, ha egy évre a rendes kiadóhivatali áron előfizet a „Torontál”-ra.

*** Kérem, hol van a becskerekai hajóállomás?** Ezt a kérdést helybelieknek gyakran adják fel az itt megforduló idegenek. Hiába magyarázzuk nekik, hogy Obala Princeze Jelene, vagy régiesen, hogy Gizellapart, ebből a járatlan jövevény ki nem okosodik. A legcélszerűbb felelet ez: a becskerekai hajóállomás a Berberszki-féle garázzsal szemben van! Berberszki garázsát ugyanis még az idegenek is ismerik praktikus berendezéséről, éjjel-nappali kitűnő kiszolgálásáról, a benzín, autógummi és alkatrészek legjobb minőségéről és olcsóságáról.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontál”-t és ezzel ötvenezer dinárra biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét.

*** A Balkán Bioskopban szerdán és csütörtökön Dönelly grófnő, Henny Porten, a világhírű művész legújabb és legragyogóbb alakítása. Henny Porten a 6 felvonásos drámában egy könnyes szenvedő asszonyi életet játszik végig keserű csalódásokon, tört reményeken keresztül a megnyugvó esőndes boldogságig. — Jön a vigjátékok gyöngye: Világláger! Péter Pán, a bájos Betty Bronson és Ernest Torrence a főszerepekben. Jugoszláviában itt Becskereken először bemutatva.**

*** Új gesztenye-piré Penez Károly cukrásznál. Car Dusanova br. 3**

A „Torontál” minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tüzkár ellen.

?? MAUPASSANT ??

*** Mintha a lábára öntötték volna,** olyan csinos és mégis olyan kényelmes, mintha harisnyában járna: minden hölgy és minden ur ilyen cipőt keres. Meg is kapják elegáns kivitelben, divatos formában és halatlan olcsó áron Vilim Herzfeld becskerekai „Turul” áruházában.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál”-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét ötvenezer dinárra.

Riport a régi Becskerekről

1895 okt. 8.

Tegnap délután 2 órakor lövéses volt, amely után fényes lövésnyből következett.

Sport

Football.

A vasárnap Prágában lejátszódó magyar—cseh válogatott mérkőzésre ma kijelölték a magyar csapat tagjait. A magyar színekben indulnak Zsák, Vogl II., Schenkei I., Uhrmann, Kleber, Nyul II., Schenkei II., Molnár, Kautki, Szücs és Kohut.

Október 25 én játszik le a Svájc—Németország válogatott mérkőzést.

Október 11 én Budapesten játszik le a Budapest—Prága városközi mérkőzést.

Eladó házak

különböző utcákban, 745 □ öl házhely parcellázva, továbbá 4 vaskályha, különféle butorok, köztük egy új 9 fiókos íróasztal. Piking, ügynök. — — 2160

Egy használt szürke télibunda

macskabéléssel, opposun sálgallerral jutányos áron eladó. Megtekinthető: Horváth szücsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

Nagy gyakorlattal bíró 1602

Irodai munkaező,

aki igen jól bírja a szerb, német és magyar nyelvet, alkalmazást keres mint levelező, fordító, pénzkezelő. Fel napra is vállalkozik.

Megkeresések „Szorgalmas” jelige a. e lap kiadóhivatalához intézendők.

Orient Bioskop „Az asszonyok ellensége” (Enemies of Women)

Csütörtökön, okt. 8-án 5, 7 és 9 órákor

Kizárólag 18 éven felülieknek!

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünneppnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Látványos kiállítású divatos színezett filmrevü 8 felvonásban. Feledhetetlen szenzációja a világháború légi-, tengeri- és kézigránát-harcainak. A francia—német hadszíntereken eredetileg felvéve, továbbá a világhírű Ellen-ballett mint betét A főszerepekben: Lionell Barrymore és Alma Rubens. Goldwyn-Cosmopolitan-film. Jön! Loth Illa, Matyasovszky Ilonával! Jön!

Egy régi gyártmányú, de jókarban lévő

zongora,egy *kokszkályha* és egy *négylágyú luszter* eladó.

Megtekinthetők délelőtt 10 órától Szlovacska (Luther) u. 7. sz. a.

Elsőrendű

detailista segéd,

ki rövidáru, kötött-, szövöttáru-üzletben működik, azonnali vagy október 15-iki belépéssel felvétetik.

Engler Albert
(Kralja Csarapa) Szubotica,
Stroszmajerova u. 8.**Fiatalkereskedősegéd helyi ügynöknek**

fölvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 2164

Keresek egy magányos urhoz 18—20 év körüli egészséges, valláskülönbség nélküli nőt **gazdasszonynak.**

Aki háztartáshoz ért, előnyben részesül. 2161 Piking ügynök.

Egy elegánsan butorozott, különbejáratú és villanyvilágítással ellátott szobát keresekjobb családnál.
2123Milán M. Szimity, mérnök
megyei mérnöki hivatal.

la bukova goriva drva

Itt a tél!

Elsőrendű romániai

bükkhasáb tűzifátolcsó árban, garantáltan
jól mérve, rendeljen**Srećko Berger cégnél
Velikibeeskerek, Pasityeva u. 5.**

Krausz Izsó-házban.

Telefon: 2—27.

Fedezze azonnal szükségletét.

Itt a tél!

Prima bukova goriva drva.

Pokrite odmah vašu potrebu.

Jeftina cijena. Dobra mjera.

Egy jókarban lévő régi gyártmányú

zongora eladóTakovska (Garay) u. 9 sz. alatt. Megtekinthető minden nap d. u. 2—5-ig
2136**László László**

kártyos és díszítő. — Milicsina (Bakics) utca 19.

Régi és új butor javítását, behuzását elvállalja. Lakások tapétázása a legolcsóbb árban. Paplankészítés a leggyorsabbá és legfinomabbá kivitelig. Elsőrangú munka, olcsó árban.
2125**A vasuti műhely szomszédságában eladó egy ház hely**

kedvező fizetési feltételekkel.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Szűszner Kálmán, Pasityeva
(Tomasováci) u. 10. — 2143**A „Menyasszony”-hoz**

megérkeztek már az összes téli árak, valamint valódi

angol férfi és női-ruhászöveteink!

Egyben értesítjük t. vevőközönségünket, hogy üzlethelyiségünkben egy több évi berlini szak-képzettséggel bíró hölgy **divatszalon** rendeztünk be, ahol a legújabb divat szerint készítünk ruhákat, **kosztümöket és köpenyeket a legolcsóbb árban!** — Látogasson meg bennünket és tekintse meg üzletünket, hogy meggyőződést szerezzen árunk olcsóságáról és szolid kiszolgálásunkról. 2159Tisztelettel **Pera Radovanovity** a „Menyasszony”-hoz, Alekszandrova (Fő) u.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

PleitzFer. Pál
Veliki Bečkerek, Obilina (Zapolya) u. 1. sz.**Könyvnyomdája**

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.